

5.2 Učební osnovy: **Základy komunikace**

Zpracování osnovy předmětu Základy komunikace koordinovala Mgr. Hana Volencová.

Časová dotace:

Vyšší gymnázium: 6.N 1 hodina

4.V 1 hodina

Celková dotace: vyššího gymnázia je 1 hodina.

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět **Základy komunikace** patří do oblasti humanitních studií a je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Předmět rozvíjí a rozšiřuje u studentů poznatky zejména v oblastech prostě sdělovacího a administrativního funkčního stylu, rétoriky, psychologie a etiky.

Studium předmětu nelze ukončit maturitní zkouškou.

Cíle:

Cílem předmětů **Základy komunikace** je získávání a integrace poznatků z různých oborů společenských věd a nácvik jejich využití v běžném životě. Studenti mohou za pomoci tohoto předmětu lépe poznat a rozvíjet svou osobnost, naučí se orientovat ve společnosti a jejich normách, najít v ní své místo a uplatnění.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- ovládal správné vyjadřování, a to jak verbální, tak i neverbální, dokázal účelně volit adekvátní verbální i neverbální vyjadřovací prostředky a byl schopen je propojit tak, aby byly ve vzájemném souladu.
- systematicky pozoroval chování a jednání lidí v různých situacích a dokázal na ně správně reagovat.

Organizační vymezení:

Pro výuku předmětu Základy komunikace se nejčastěji využívají kmenové třídy, ale studenti mají možnost využít také učeben s audiovizuální technikou a počítačových učeben. Třída se dělí na dvě skupiny. Výuku zajišťují společně vyučující Českého jazyka a literatury a vyučující předmětu Základy společenských věd.

Výchovně vzdělávací strategie:

Předmět Základy komunikace je vyučován zčásti frontálně, např. s využitím zpětného projektoru nebo dataprojektoru, ale studenti si mohou vyzkoušet také další metody výuky – práci ve skupině, projektové vyučování, vyhledávání informací pomocí internetu v multimediální učebně apod.

V hodinách předmětu Základy komunikace se utvářejí a rozvíjejí následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení, Kompetence komunikativní, Kompetence občanské

Učitel nabádá studenty ke sběru informací z různých zdrojů (odborná literatura, časopisy, internet, atd.) a k jejich kritickému posuzování. Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy (tradice, kulturu apod.).

5.2 Učební osnovy: *Základy komunikace*

Kompetence komunikativní, Kompetence sociální, Kompetence personální, Kompetence občanské, Kompetence k řešení problémů

Učitel organizuje dramatizace situací souvisejících s aktuálně probíranými tématy, vede studenty k diskusím na aktuální témata a k toleranci k názorům druhých (nabízí žákům prostor pro vyjádření názorů a postojů).

Kompetence k učení, Kompetence komunikativní

Učitel zadává žákům referáty, vede je k rozvíjení schopností argumentace a napomáhá tak k rozvíjení schopnosti prezentace vlastní práce.

Kompetence k řešení problémů, Kompetence k učení, Kompetence personální

Učitel nabízí možnost samostatné práce/projektu, vede tak k hlubšímu zaměření na určitou oblast popř. problém. Zadává zajímavé domácí úkoly.

V předmětu Základy komunikace se realizují části obsahů průřezových témat:

P1 Osobnostní a sociální výchova

P11 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

P12 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

P13 Sociální komunikace

P14 Morálka všedního dne

P15 Spolupráce a soutěž

5.2 Učební osnovy: *Základy komunikace*

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY	PT DRUH
4. roč vyšší G	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích - při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky - vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči, umístění přízvuků a pauz, správné frázování) - v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti - dokáže správně používat komunikační prostředky dopis (osobní i obchodní), telefon, mail a další - v písemném projevu účinně využívá možnosti grafického členění textu - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny - efektivně a samostatně využívá různé informační zdroje - vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi - vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu 	<p>Komunikace jako sociálně-společenská aktivita 4NV1 – Verbální komunikace Normy společenského chování, asertivita Společenská konverzace Pocit vlastní hodnoty, techniky podporující naše sebevědomí Příprava na veřejné vystoupení. Prezentace Téma a její zvládnutí Manipulace a její rozpoznání Pracovní pohovor Vyjadřování Přijetí kolektivem, pracovní komunikace. Workoholismus. Syndrom vyhoření. Problémová komunikace (nezdravá komunikace, kritika, konflikty, diskriminace, harassment a mobbing Umění naslouchat</p> <p>Praktické činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s hlasem - technika řeči (dýchání, artikulace) - ortoepie - modulační prostředky (větná intonace, pauzy, mluvní tempo, frázování) - vybrané útvary administrativního funkčního stylu (životopis, žádost, odvolání, reklamace, objednávka, obchodní a soukromý dopis) - komunikační prostředky (telefon, email, fax, dopis) - možnosti prezentace útvarů odborného funkčního stylu 	<p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p> <p>Mezipředmětové vztahy s ČJ – Jazyk a jazyková komunikace ZSV – Sociální psychologie ZSV – Komunikace ZSV – Asertivita, agresivita</p>	<p>P11</p> <p>P12</p> <p>P13</p> <p>P14</p> <p>P15</p>

5.2 Učební osnovy: *Základy komunikace*

	<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči - dokáže charakterizovat znaky nonverbální komunikace a rozdělit tento typ komunikace na jednotlivé oblasti - popíše typy zón, které rozlišujeme v proxemice, určí, jaký vztah máme k osobám, které si použijeme do jednotlivých zón - uvědomí si chyby v procesu sociálního poznávání (např. první dojem apod.) - vysvětlí, co mohou signalizovat jednotlivé typy postojů u člověka - posoudí styl chůze a pokusí se z ní vyčíst např. potřeby a přání člověka - předvede různé způsoby sezení a určí jejich vhodnost či nevhodnost v různých situacích - pomocí gest dokáže dokreslit verbální komunikaci, upozornit, zakázat, ... - na základě výrazů obličeje (obočí, čela, nosu, úst, ...) předvede své pocity zájmu, znudění, radosti, strachu apod. - posoudí intenzitu pohledu a pokusí se rozlišit, co který pohled říká - rozpoznává různé typy hlasů, barvy, intenzity - rozlišuje společensky vhodné a nevhodné doteky pro doplnění situací v komunikaci - dokáže určit vhodné situace pro podání ruky, určit intenzitu a délku stisku ruky apod. - prokáže schopnost správného úsudku z pozorování nonverbální projevů u modelových situací 	<p>4NV2 - Nonverbální komunikace Obecná charakteristika Proxemika – komunikace na vzdálenost</p> <p>První dojem</p> <p>Tělesné signály a jejich interpretace Postoje</p> <p>Chůze</p> <p>Způsoby sezení</p> <p>Gestika</p> <p>Mimika</p> <p>Pohledy</p> <p>Hlas</p> <p>Haptika – komunikace doteky (společensky přípustné a nepřípustné doteky, způsoby podávání ruky)</p> <p>Různé typy modelových situací Přednáška Obchodní jednání Seznamování Firemní večírek atd.</p>		
--	---	---	--	--